

LAKIALOITE 9/2012 vp

Laki tuloverolain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

LAKIALOITTEEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään, että pääomatulolajin tappioon luetaan myös omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio.

PERUSTELUT

Suomi tarvitsee yrityksiä, jotka kasvavat ja työlistävät. Maassamme on satsattu paljon, noin 4 % bruttokansantuotteestamme, tuotekehitykseen ja tutkimukseen. Satsaukset ovat hiipumassa, emmekä ole löytäneet käytännön keinoja yksityishenkilöiden rohkaisemiseksi sijoittamaan kasvuhakuisiin pk-yrityksiin.

Syntyneet tappiot voidaan suomalaisessa tappiontasausjärjestelmässä yleensä vähentää kymmenenä seuraavana vuotena syntyneistä voitoista. Tappiontasaus toimitetaan tulolajeittain ja tulolähteittäin. Näin ollen ansiotulolajin tappio vähennetään vain ansiotuloista ja pääomatulolajin tappiot pääomatuloista. Henkilökohtaisen tulolähteen tappiot, elinkeinotulolähteen tappiot ja maatalouden tulolähteen tappiot voidaan vähentää kymmenenä vuotena saman tulolähteen voitoista.

Tästä linjakkaasta tappiontasauksesta poikkeuksena ovat luovutustappiot. Niitä ei voida vähentää muista pääomatuloista, vaan ainoastaan luovutusvoitoista verovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuonna. Luovutustappioista on siis

muodostettu oma erillinen luokkansa pääomatulolajin sisään.

Luovutustappioiden hyvin rajatulle vähentämisoikeudelle ei ole riittäviä perusteita. Luovutustappiot eivät usein tule lainkaan vähennettäviksi, koska tappioita kärsinyt verovelvollinen ei säännönmukaisesti saa luovutusvoittoja viiden vuoden aikana. Näin hän joutuu liikaverotuksen kohteeksi, koska pääomatulot ovat koko ajan verotuksen kohteena, mutta pääomatulolajiin kuuluvat tappiot eivät tule vähennetyiksi.

Veropoliittisessa keskustelussa on ehdotettu ns. enkelirahoitusmalleja, jotka helpottaisivat yksityisvarallisuuden suuntautumista yritysten taseisiin. Keskustelussa on ollut malleja, joilla kasvuyrityksiin panostavien sijoittajien myyntivoitot vapautettaisiin verosta. Verohelpotuksen ehto olisi, että syntynyt tuotto sijoitetaan edelleen toiseen kasvuyritykseen. Ongelmana tässä mallissa on ensinnäkin määritellä kasvuyritys ja bisnesenkeli. Laista tulee väkisinkin viritelmä, eikä se kohtele tasapuolisesti yrityksiä tai sijoittajia. Mallin tarkoitus on sinänsä hyvä, mutta it-

sekin kasvuyrityksiä yli 15 vuotta rahiottaneena tiedän, ettei voittojen verotus ole suurin haaste yksityisen pääomarahoituksen löytymisessä kasvuyrityksille. Verovapautta tärkeämpää on ymmärtää verotuksessa pääomasijoitustoiminnan pitkäjänteisyys ja tulojen epäsäännöllisyys, riskitaso sekä käytetyt instrumentit.

Verolainsäädännön lähtökohtana tulee olla tasapuolisuus ja selkeys. Pienten kasvuhakuisten yritysten pääomarahointi sisältää aina suuren riskin. Suurin ongelma verotuksessa on, että sijoitustoiminnassa tulevat tappiot saa vähentää vain luovutusvoitoista. Sijoitustoiminta on luonteeltaan pitkäjänteistä. Voitot ja tappiot saattavat ajoittua kauas toisistaan. Tämä ongelma näkyy esimerkiksi ns. bisnesenkeleiden verotuksessa. Tällä toimialalla luovutustappiot ovat tavallisia. Voittoa tulee harvemmin — vaikkakin ne saattavat toteutuessaan olla suuria. Jos verovelvollinen ei saa vähentää tappioitaan muista pääomatuloista, ehkäisee tämä riskinottoa. Kuitenkin kasvuyritysten rahoituksen riittävyyden turvaamiseksi tarvittaisiin tahoja, jotka ovat val-

miita taloudellisen riskin kantamiseen. Verotuksessa tulisi mieluummin kannustaa sijoitusriskin ottamiseen kuin nimenomaisesti rangaista tästä toiminnasta.

Lakialoitteessa ehdotettu malli on tasapuolinen kaikkia yrityksiä ja sijoittajia kohtaan. Tappiontasauksen laajennuksen kohdistaminen vain bisnesenkeleihin ei ole perusteltua. Kaikilla verovelvollisilla tulisi olla oikeus luovutustappioiden vähentämiseen samalla tavalla kuin he vähentävät muut pääomatulolajin tappiot. Näin päästäisiin normaalitapauksessa oikeampaan verotukselliseen lopputulokseen. Jos luovutustappiot saataisiin vähentää kaikista pääomatuloista kymmenen vuoden aikana, yksinkertaistuisi verotus ja verotuksen tuloksena olisi oikeamääräinen nettoverotus. Ruotsissa malli on otettu käyttöön ja kokemukset ovat hyviä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 50 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1410/2010, seuraavasti:

50 §

Luovutustappio

Pääomatulolajin tappioon luetaan myös omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 9 päivänä maaliskuuta 2012

Juha Sipilä /kesk
Markus Lohi /kesk
Anne Kalmari /kesk
Arto Pirttilahti /kesk
Kaj Turunen /ps
Mikko Savola /kesk

Eero Suutari /kok
Lasse Männistö /kok
Eero Lehti /kok
Lars Erik Gästgivars /r
Peter Östman /kd